

است.مدیر جنگل داری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان شمالی هم با بیان این که سالانه بسته به اعتبار موجود بین ۵۰ تا ۵۰ هزار اصله نهال رایگان صنوبر بین بهره برداران توزیع می شود، می افزاید: در اراضی مستثنیات و اراضی مستعد کشت بر اساس قرارداد منعقد شده با بهره برداران نهال رایگان داده می شود. دکتر حسن نژاد، با بیان این که برنامه اسمال توزیع ۸۰ هزار اصله نهال رایگان است، اظهار می کند: با توجه به بحث تنفس جنگل که مطرح شده زراعت چوب اهمیت ویژه ای پیدا کرده است و باید این موضوع جدی تر مورد بررسی قرار گیرد تا نیاز داخل کشور با استفاده از زراعت چوب تامین شود.

وی با بیان این که خشکسالی به مانعی برای کشت گونه های درختی تبدیل شده است، ادامه می دهد: در حاشیه رودخانه ها و مناطقی که آب به اندازه کافی وجود دارد ظرفیت زراعت چوب وجود دارد.

وی اضافه می کند: در حال حاضر حداقل ۲۰۰ تا ۳۰۰ هکتار زراعت چوب در استان انجام می شود و در هر هکتار هزار و ۲۰۰ اصله نهال کاشته می شود. وی ادامه می دهد: با توجه به این که درخت ها در حاشیه مزارع کاشته می شوند دارای توجیه اقتصادی هستند و مزیت های مالی را برای بهره برداران در پی دارد.

یادداشت

تولید چوب در مسیر نادرست

موضوع به مسائل موجود در این بخش اضافه شده، این در حالی است که تولید و توسعه زراعت چوب در استان به خودی خود باعث کاهش قیمت تمام شده محصولات در استان می شود.البته نباید از این نکته غافل بود که این بخش از صنعت هم به دلیل نبود صنایع پایین دستی و فرآوری با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می کند به نحوی که چوب با کیفیت تولید شده در استان به دلیل نبود صنایع سلولزی از استان خارج می شود، به عنوان مثال با فرآوری در خراسان رضوی در صنعت کبریت سازی این استان مورد استفاده قرار می گیرد و فقط از بخشی از تولیدات به شکل تیرهای چوبی برای ساخت و ساز در استان استفاده می شود. با توجه به این که تولید چوب در بازه زمانی ۷ تا ۱۰ سال انجام می شود به نظر می رسد باید راهکاری اندیشیده شود تا از تولیدات محدود استان برای بهتر شدن وضعیت این بخش بهره برداری بهتری شود و ارزش افزوده تولیدات به استان بازگردد.

زهره اسدی

z.asadi@khorasannews.com

موضوعات چوبی یکی از گران ترین مصنوعات موجود در بازار استان هستند، دلیل این گرانی به اذعان تولید کنندگان گران بودن قیمت چوب است که به طور معمول از دیگر استان ها و کشورها وارد استان می شود و این امر موجب افزایش چندین برابری مصنوعات چوبی شده است.

این گرانی گاهی موجب کاهش کیفیت محصولات می شود زیرا برخی تولید کنندگان برای کمتر شدن قیمت محصولات از چوب های ارزان و بی کیفیت استفاده می کنند که اگر چه موجب کاهش قیمت محصول می شود ولی در کیفیت آن بسیار تاثیر می گذارد و همین امر هم موجب نایب سامانی بازار مصنوعات چوبی شده است.

با وجود مشکلات موجود چوب های با کیفیت تولید شده در کشور صادر می شود و این

مشکلاتی مواجه می شوند. وی با بیان که کمبود آب به منای خروج زراعت چوب از فهرست زراعت نیست، ادامه می دهد: زراعت به شکل تلفیقی در مزارع آبی موجب ایجاد کشت پایدار می شود و بحث های زیست محیطی مثبتی دارد بنابراین زراعت می تواند در حاشیه رودخانه ها انجام شود تا از سیستم کشت خارج نشود.

وی با بیان این که منابع طبیعی حمایت هایی را در این باره انجام می دهد، اضافه می کند: توزیع نهال های رایگان از جمله حمایت هایی است که این نهال ها انجام می دهد و هدایت های ضمنی هم انجام شده است.

وی به این نکته هم اشاره می کند که برخی از افراد با یک بار بهره برداری، زراعت را ادامه نمی دهند، اما افرادی که مدام به زراعت چوب مبادرت می کنند از منافع اقتصادی آن بهره مند می شوند.

وی ادامه می دهد: کشت در استان به شکل سنتی انجام می شود اما روش های علمی و اصولی هم به متقاضیان آموزش داده می شود. این کارشناس با بیان این که یکی از مشکلات تولید چوب در استان، نبود صنایع سلولزی است، ادامه می دهد: حمل چوب استان به خراسان رضوی و گلستان گران است و هزینه های بالایی دارد، در حالی که یکی از مسائلی که موجب حفظ ارزش افزوده چوب می شود وجود صنایع فرآوری

سلولزی موجب بروز مشکلاتی برای فروش محصولات شده است، زیرا تحمیل هزینه های اضافه بار موجب گران تر شدن قیمت چوب تولیدی استان می شود. وی ادامه می دهد: زراعت چوب با استفاده از منابع آبی و زمین های کم بازده مجاور رواناب ها انجام می شود و این امر علاوه بر ایجاد اشتغال مناسب موجب جلوگیری از تخریب جنگل ها و پایداری منابع آب و خاک می شود. وی ادامه می دهد: با وجود این که شرایط زراعت چوب در استان وجود دارد و حدود یک دهه تحقیقات لازم در این باره انجام شده است اما نمی توان گفت مساحت زراعت چوب در استان بسیار مناسب است.

وی با بیان این که طرح انتخاب و معرفی کلون های برتر صنوبر در خراسان شمالی برای اجرای طرح های زراعت چوب در این منطقه از سال ۱۳۷۰ در شهرستان بجنورد آغاز شد و پس از مطالعه پنج ساله روی ۹۰ کلون بومی و ۴۲ کلون غیربومی، گزینش نهایی به مدت ۱۰ سال بین ۲۱ نمونه انتخابی صورت گرفت، ادامه می دهد: در پایان این طرح، ارقام صنوبر متناسب با شرایط آب، هوا و خاک خراسان شمالی برای اجرای طرح زراعت چوب در این استان انتخاب شد؛ ارقامی که مقاومت در برابر آفات و عملکرد بهتری نسبت به نمونه های مشابه بومی داشتند. وی با بیان این که سیاست های تشویقی هم در این باره وجود دارد، اظهار می کند: سیاست های تشویقی برای توسعه زراعت چوب از سال ۸۴ به دو صورت پرداخت تسهیلات بانکی و تحویل نهال های یارانه ای در مستثنیات و اراضی ملی آغاز شد.

مدیر کل وقت منابع طبیعی و آبخیزداری خراسان شمالی در سال ۹۱ طرح توسعه کشت زراعت چوب را یکی از طرح های ملی اعلام کرده بود که با هدف تولید چوب جهت کاهش بار بهره برداری از جنگل های کشور اجرا می شود. بر همین اساس به تمامی بهره برداران، کارشناسان و متقاضیان علاقه مند به طرح صنوبر کاری، تسهیلات بانکی با دوره بازگشت ۱۰ ساله اعطا می شود.

یکی دیگر از مسائلی که درباره زراعت چوب در استان وجود دارد طرح های کشت پراکنده در استان است، این پراکندگی در حالی است که باید از پراکندگی کاری جلوگیری شود و کشت های متمرکز انجام شود. کارشناس پژوهش مرکز تحقیقات کشاورزی خراسان شمالی با بیان این که طرح پایش زراعت چوب مصوب شده اما هنوز ابلاغ نشده است، می افزاید: با ابلاغ این مصوبه، برآوردی از زراعت چوب در استان انجام و سطح این زراعت در استان مشخص می شود. «بزرگمهر» با اشاره به این که کمبود آب زراعت چوب را تحت الشعاع قرار داده است، اظهار می کند: زراعت صنوبر و سیبدر با آب انجام می شود و در شرایطی که تنش آبی وجود داشته باشد با

افشیره

در برنامه پنجم توسعه برای خراسان شمالی توسعه زراعت چوب صنوبر تا سطح هزار و ۵۰۰ هکتار پیش بینی شده است اما به دلیل موانعی همچون تداوم خشکسالی ها و کشت های سنتی این امر محقق نیافته و بر اساس آمار موجود حداقل ۲۰۰ تا ۳۰۰ هکتار از این برنامه محقق شده است و به نوعی توسعه زراعت چوب در استان به خوبی انجام نشده است .

چوب لای چرخ زراعت چوب در استان

بن بست توسعه زراعت چوب

اسدی

زراعت چوب در اراضی آبی به شکل کشت های تلفیقی، فرصتی مناسب برای درآمدزایی و اشتغال در این اراضی و یکی از گزینه های مثبت در حفاظت از محیط زیست است، اما چندان مورد توجه و استقبال قرار نگرفته و افرادی که به زراعت چوب در استان مبادرت کرده اند با مشکلاتی مواجه هستند. با این که در برنامه پنجم توسعه برای خراسان شمالی توسعه زراعت چوب صنوبر تا سطح هزار و ۵۰۰ هکتار پیش بینی شده است اما به نظر می رسد این سطح در استان محقق نشده است. یکی از کشاورزان شهرستان شیروان که به زراعت چوب اقدام کرده است، می گوید: ۷ سال است که کشت چوب انجام می دهم. در ابتدا فعالیتیم را با نهال های اختصاص یافته از منابع طبیعی شروع کردم و در حال حاضر مزرعه ام را گسترش داده ام.

«معمدی پور» با بیان این که زراعت چوب فرصت مناسبی برای اشتغال است، اظهار می کند: ریشه درختان بسیار خوب است و پس از بهره وری به کاشت نهال جدید نیاز نیست و این امر توجیه اقتصادی زراعت را بیشتر می کند.

وی با اشاره به مشکلاتی که در این بخش وجود

دارد، ادامه می دهد: سیستم کشت و زراعت چوب بر پایه کشاورزی سنتی است و به همین دلیل آبیاری آن ها هم مانند گذشته به شکل غرقابی انجام می شود در حالی که اکنون به دلیل کاهش بارش ها و خشکسالی ها باید از شیوه های آبیاری نوین استفاده کرد. وی با بیان این که همکاری ها برای استفاده از سیستم آبیاری قطره ای بسیار ضعیف است، اعلام می کند: تامین آب موضوع اصلی و محوری زراعت چوب در استان است، به دیگر سخن بدون آب امکان کشت وجود ندارد.

وی با بیان این که توسعه زراعت چوب در استان توجیه اقتصادی دارد، ادامه می دهد: فروش چوب تولید شده بسیار خوب است و به دلیل کمبود چوب در منطقه متقاضی خوبی برای چوب وجود دارد، اما به دلیل نبودن صنایع فرآوری محصولات مستقیم به دیگر استان ها حمل می شود که هزینه های حمل بسیار بالاست. وی با بیان این که ادامه کار زراعت نیازمند منابع مالی است، ادامه می دهد: برخی از زارعان منطقه شیروان به دلیل کمبود نقدینگی فقط یک بار بهره برداری و سپس کار را رها کرده اند. یکی دیگر از کشاورزان هم با بیان این که بیشتر زراعت چوب در استان به صورت سنتی و توسط مردم

انجام می شود، می افزاید: زراعت چوب دارای توجیه فنی و اقتصادی است اما با وجود این که از حدود یک دهه پیش در استان به طور جدی پیگیری می شود چندان با استقبال مواجه نشده است. «امیرزاده» ادامه می دهد: هزینه حمل بالا، نبود منابع مالی، زمان بازدهی طولانی درختان و سیستم زراعت سنتی از مهم ترین دلایلی است که توسعه زراعت چوب را با مشکل مواجه کرده است. وی اضافه می کند: بزرگترین مشکل موجود، کمبود منابع آبی و خشکسالی است. با وجود این که توصیه می شود محصولات آب دوست کمتر کشت شوند، به دلیل نقش موثر چوب در اقتصاد زارعان، نقش مثبت آن در کاهش برداشت از جنگل ها و حفاظت از منابع خاک این زراعت باید توسعه پیدا کند. یک کارشناس کشاورزی هم با بیان این که نزدیک به یک دهه از آغاز زراعت چوب در استان می گذرد، می افزاید: برنامه هایی از سوی منابع طبیعی هر سال انجام می شود و بر اساس آن درختان صنوبر زود بازده بین زراعتگران توزیع می شود تا زراعت توجیه اقتصادی بیشتری داشته باشد.

«بهرامی» با بیان این که زراعت چوب هم مانند دیگر بخش های اقتصادی دارای مسائل و مشکلاتی است، ادامه می دهد: نبود صنایع

فرماندار مطرح کرد:

تحقق وعده های دولت تدبیر و امید در راز و جرگلان

همزمان با دهه فجر روبان ۱۰۰ پروژه با اعتبار ۴۴۰ میلیارد ریال در راز و جرگلان بریده می شود

۶۶

فرماندار گفت:

حوزه بهداشت و درمان، ۲ پروژه

احداث پایگاه

اورژانس و

خانه بهداشت

در بخش مرکزی

به بهره برداری

می رسد

حوزه منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان ۳ پروژه در قالب پروژه های عملیات آبخیزداری با هزینه کرد ۶ هزار میلیون ریال به بهره برداری می رسد.

■ **پروژه های انجام گرفته توسط دهیاری ها**
فرماندار راز و جرگلان با اشاره به پروژه های انجام گرفته توسط دهیاری های سطح شهرستان گفت: در بخش جرگلان ۲۵ پروژه از قبیل احداث دیوار ساحلی، آب نما، مهمانسرای دهیاری، ساخت پل و احداث ساختمان دهیاری، آتش نشانی و اورژانس بین جاده ای توسط دهیاری های جرگلان با هزینه کرد ۹ هزار و ۴۷۰ میلیون ریال به بهره برداری می رسد.

■ **زیرسازی کمربندی و ورودی روستاها**
وی با بیان این که ۱۰ پروژه از قبیل زیرسازی کمربندی و ورودی روستاها، احداث دیوار ساحلی، کانال جمع آوری آب های سطحی و دیوار حایل با اعتبار ۵ هزار و ۲۴۰ میلیون ریال توسط دهیاری های بخش غلامان انجام گرفته و در دهه فجر اسمال بهره برداری می شود، از افتتاح ۱۲ پروژه از قبیل احداث پل و دیوار ساحلی، آب نما، اجرای طرح هادی، شن ریزی و جدول کشی که توسط دهیاری های بخش مرکزی شهرستان با اعتبار ۶ هزار و ۸۷۰ میلیون ریال انجام شده است، خبر داد. گزارش ویژه

شهرستان ۷ پروژه از قبیل کانال بتنی، احداث تلبار و واحد پمپ کشی با اعتباری برابر با ۱۹ هزار و ۶۲۵ میلیون ریال انجام شده است و افتتاح می شود، اظهار کرد: ۲ پروژه ایجاد فضای سبز، آسفالت معابر و جدول گذاری در شهر راز در حوزه شهرداری با هزینه کرد ۲۳ هزار میلیون ریال صورت گرفته و بهره برداری خواهد شد.

■ **پروژه آسفالت و شهرک باغلق**
وی همچنین با بیان این که ۲ پروژه آسفالت و شهرک باغلق با اعتبار ۱۲ هزار و ۶۵۰ میلیون ریال در بخش مرکزی افتتاح می شود

شهرستان ۷ پروژه از قبیل کانال بتنی، احداث تلبار و واحد پمپ کشی با اعتباری برابر با ۱۹ هزار و ۶۲۵ میلیون ریال انجام شده است و افتتاح می شود، اظهار کرد: ۲ پروژه ایجاد فضای سبز، آسفالت معابر و جدول گذاری در شهر راز در حوزه شهرداری با هزینه کرد ۲۳ هزار میلیون ریال صورت گرفته و بهره برداری خواهد شد.

■ **پروژه آسفالت و شهرک باغلق**
وی همچنین با بیان این که ۲ پروژه آسفالت و شهرک باغلق با اعتبار ۱۲ هزار و ۶۵۰ میلیون ریال در بخش مرکزی افتتاح می شود

■ ساختمان برای مددجویان بخش های مرکزی و جرگلان

«زارعی» همچنین با بیان این که ۵ ساختمان برای مددجویان بخش مرکزی و جرگلان با هزینه کرد هزار و ۲۲۰ میلیون ریال احداث شده است، افزود: در حوزه گاز شهرستان ۴ پروژه از قبیل گازرسانی به بک پولاد، ابریشم و اجرای فاز ۳ در بخش های مرکزی و جرگلان با اعتبار ۱۳۹ هزار و ۹۷۶ میلیون ریال بهره برداری می شود.

■ **حوزه جهاد کشاورزی**
وی با اشاره به این که در حوزه جهاد کشاورزی در

که در حوزه راه و شهرسازی، پروژه زیرسازی ابنیه فنی و آسفالت گرم به طول ۷ کیلومتر در غلامان با اعتبار ۵۴ هزار و ۵۰ میلیون ریال انجام گرفته است، تصریح کرد: ۱۰ پروژه از قبیل برق رسانی به منازل روستاییان و ساختمان پلیس راه، بازسازی شبکه برق، نصب کات اوت و تیفه، نصب چراغ، تعویض سیم و کابل، توسعه شبکه روستایی و شهری و برق رسانی به پاسگاه حصارچه و داشلی قلعه با اعتبار ۲۲ هزار و ۳۶۲ میلیون ریال در حوزه برق شهرستان در دهه فجر اسمال افتتاح خواهد شد.

محمود نچاهی

وعده های دولت تدبیر و امید و مهندس صالحی استاندار خراسان شمالی در شهرستان راز و جرگلان تحقق یافته و ۱۰۰ پروژه با هزینه کرد ۴۴۰ میلیارد ریال آماده بهره برداری است.

■ بهداشت و درمان

فرماندار راز و جرگلان با بیان این مطلب افزود: در حوزه بهداشت و درمان، ۲ پروژه احداث پایگاه اورژانس و خانه بهداشت در بخش مرکزی با اعتبار هزار و ۷۰۰ میلیون ریال به بهره برداری می رسد.

■ ساختمان بهزیستی در بخش های جرگلان و غلامان

«محمد زارعی» با اشاره به این که ۲ ساختمان بهزیستی در بخش های جرگلان و غلامان با اعتبار هزار میلیون ریال افتتاح می شود، افزود: پروژه روکش آسفالت به طول ۱۰ کیلومتر در بخش مرکزی با هزینه کرد ۷ هزار و ۸۰۰ میلیون ریال بهره برداری خواهد شد.

■ حوزه آبفای روستایی و بوم گردی

وی با بیان این که ۳ پروژه در حوزه آبفای روستایی شهرستان با اعتبار ۸۴ هزار و ۱۰۱ میلیون ریال شامل احداث مجتمع آب رسانی افتتاح می شود، افزود: از اقامتگاه بوم گردی در بخش جرگلان با هزینه کرد ۳۰۰ میلیون ریال نیز بهره برداری خواهد شد.

■ حوزه راه و شهرسازی

مقام عالی دولت در راز و جرگلان با بیان این

اقدامات دولت تدبیر و امید در شهرستان راز و جرگلان به روایت تصویر